

MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG BIZTONSÁGI SZERVEZET

ZÁRÓJELENTÉS 2014-260-4 POL sorszámú LÉGIKÖZLEKEDÉSI ESEMÉNY

Helyszín: LHMC; Miskolc repülőtér

Ideje: 2014. június 28.

HA-4468: lajstromjelű

SZD-48-3 „st. Jantar 3”: típusú vitorlázó repülőgép

A szakmai vizsgálat célja légiközlekedési baleset és a repülőesemény okának, körülményeinek feltárása és a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges szakmai intézkedések kezdeményezése, valamint javaslatok megítélése. A szakmai vizsgálatnak semmilyen formában nem célja a vétkesség vagy a felelősség vizsgálata és megállapítás.

MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG
BIZTONSÁGI SZERVEZET
Budaörsi Repülőtér
2042 Budaörs 2. Pf.: 8

LÉGIKÖZLEKEDÉSI ESEMÉNY ZÁRÓJELENTÉS

KBSZ sorszám:	2014-260-4 POL
MRSZ ReBiSz eseményszám:	12/2014.
Üzembentartó:	Magyar Repülő Szövetség
Tulajdonos:	Borsod Megyei Repülőklub
Gyártó:	PDPS PZL Bielsko
Típus:	SZD-48-3 „st. Jantar 3”
Lajstromjele:	HA-4468
Az eset helye:	LHMC; Miskolc repülőtér
Eset ideje:	2014. június 28. 13 óra 30 perc
Eset kategóriája:	Repülő esemény

ÁTTEKINTÉS

Csörléses start közben, kb. 10 méter magasságban, leakadt a csörlőkötél, a repülőgépről. A repülőgép megnövekedett süllyedési sebességgel, „liftelve” ért földet.

Személyi sérülés nem történt, a repülőgép, javítható mértékben megsérült.

Az eseményt, a repülőüzem vezetője, a bekövetkezés után azonnal jelentette az MRSZ REBISZ eseményügyeletesének, aki továbbította a bejelentést a KBSZ ügyeletesnek.

A KBSZ főigazgatója az MRSZ REBISZ - t bízta meg az esemény szakmai kivizsgálásával.

A MRSZ - REBISZ vezetője az esemény kivizsgálására szakmai vizsgálót jelölt ki.

Az esemény szakmai vizsgálatát **Oross János** eseményvizsgáló végezte.

A szakmai vizsgálat lezárásának időpontja: 2014. szeptember 17.

1. TÉNYBELI INFORMÁCIÓK

1.1 A repülés lefolyása: A vitorlázó repülőgép csörléses start közben „rászaladt”, le hagyta a csörlőkötetet (csúzlizás), és kb. 10 méter magasságban leakadt a kötélről. Az „átnyomás” későn történt meg, ezért a repülőgép megnövekedett süllyedési sebességgel, „liftelve” ért földet.

1.2 Személyi sérülés: Nem történt.

1.3 A légi jármű rongálódás: A futómű tartó mechanizmus roncsolódott, a csónak rész több helyen megsérült.

1.4 Egyéb kár: Nem keletkezett.

1.5 Személyzet adatai:

1.5.1 A pilóta adatai:

Szakszolgálati engedély száma:	08-5473
Kora, neme:	53 éves, férfi
Képesítése:	GPL - vitorlázó repülő pilóta
Jogosítása:	vontatói
Szakmai érvényessége:	2015. 20.30.
Egészségügyi érvényessége:	2015.02.21.
Összes repült ideje:	655 óra
Összes felszállása:	638
Típuson repült ideje:	150 óra
Típuson felszállása:	84
Előző évben repült ideje:	13 óra 42 perc
Előző évben felszállása:	10
Előző 30 napban repült ideje:	5 óra 18 perc
Előző 30 napban felszállása:	2
Utolsó napon repült ideje:	50 mp.
Utolsó napon felszállása:	1

1.6 Légi jármű adatai

1.6.1 A törzs adatai:

Típusa	SZD-48-3 „st. Jantar 3”
Lajstromjele	HA-4468
Gyári száma	B - 1907
Gyártó ország	Lengyelország
Gyártó vállalat	PDPS PZL Bielsko
Gyártási év	1989.
Alkalmassági biz. száma	6949
Érvényessége	2015. 04. 18.
Sárkánykönyv száma	346

	Összes felszállás	Összes repült idő
gyártás óta	786	1 335 ó. 00 p.
nagyjavítás óta	146	272 ó. 08 p.
karbantartás óta	14	11 ó. 04 p.

Üres tömege	264,4 kp.
Max. felszálló tömege	380 kp. – vízballaszttal: 450 kp.
Ülés terhelés minimuma	55 kp.
Ülés terhelés maximuma	110 kp.
Ülés tényleges terhelése	75 kp.
Csomagtér terhelés	Ø
Ólomsúly	Ø

- 1.7 Meteorológiai adatok:** Szél sebesség/irány: **3 m/s, 320° -ról**, Levegő hőmérséklet: **28°C**, Felhőzet: **3/8**, magassága **1 800 m**. Látástávolság: **> 10 km**.
- 1.8 Navigációs berendezések:** A repülőgép alap műszerei.
- 1.9 Összeköttetés:** Rádió kapcsolat a starthellyel.
- 1.10 Repülőtéri adatok:** LHMC – Miskolc repülőtér, pályairány: 135/3158; 180/360.
- 1.11 Légijármű adatrögzítők:** A típusra nincsen rendszeresítve.
- 1.12 A roncsra és a földet érésre vonatkozó adatok:** Roncs nem keletkezett, a földet érés, a felszállópályán, a starthelytől 50 méterre történt.
- 1.13 Az orvos és az igazságügyi orvos szakértői vizsgálatok adatai:** Orvosi és igazságügyi orvos szakértői vizsgálatokra nem volt szükség.
- 1.14 Tűz:** Nem keletkezett.
- 1.15 A túlélés lehetősége:** Életre veszélyes helyzet nem alakult ki.
- 1.16 Próbák és kísérletek:** Elvégzésére nem volt szükség.
- 1.17 Szervezetek jellemzése:** A repülőüzemet szervező Borsod Megyei Repülőklub, az MRSZ szakmai felügyelete alatt áll.
A repülőüzem szervezése, és végrehajtása, az érvényes szabályok szerint történt.
- 1.18 Kiegészítő adatok:** Beszerzésére nem volt szükség.
- 1.19 Hasznos vagy hatékony kivizsgálási módszerek:** Az esemény vizsgálata hagyományos, bevált módszerekkel történt, új módszer alkalmazására nem volt szükség.

2. ELEMZÉS

A vitorlázó repülőgép csörléses start közben megelőzte, hagyta a csörlőkötelet (csúzlizás), és kb. 10 méter magasságban leakadt a kötélről.

Amikor a csörlő aggregátor megfeszítette a kötelet, a vitorlázó repülőgép elindult. A csörlő kezelője a kötélfeszítés után visszavette a teljesítményt, majd megkezdte a normál

teljesítményű csörlést. A csörlő újbóli gázadása megrántotta a gépet, és feltételezhető hogy az, a megfelelő felszálló sebesség elérése előtt emelkedett a földről.

Megelőzte a csörlőkötelet (csúzlizás), az meglazult, és a fékezőernyője belobbant, ez lassította a kötelet, és növelte a utolérés mértékét. A „Tost” kioldó, üzemszerűen leoldott.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

A repülőgép vezető korán, nem a megfelelő sebesség elérése után emelte el a gépet. Amikor leakadt a csörlőkötélről a repülőgép, a pilóta késve reagált, de még nem is volt meg a megfelelő sebessége, az „átnyomás” eredményes végrehajtásához, és a kilebegtetett leszálláshoz.

3.1. Kockázat értékelés

Az esemény bekövetkezése a valószínűség szemszögéből ítélve „**esetleges**”- nek minősíthető, számmal kifejezve **3** értékű. Az esemény súlyosság tekintetében, „**D**” osztályba sorolható.

Kockázat értékelés indexe: **3D**, ami azt jelenti, hogy az esemény kockázata ismert, illetve azonosított, „**Esetlegesen bekövetkezik, enyhén kockázatos esemény**”, -nek minősíthető.

4. BIZTONSÁGI AJÁNLÁSOK

Az eseménnyel kapcsolatban, a kivizsgáló megítélése szerint biztonsági ajánlás kiadása nem indokolt.

Budapest, 2014. szeptember 30.

.....
Oross János
MRSZ REBISZ eseményvizsgáló

.....
Oláh Attila
MRSZ REBISZ főmunkatárs